

קביעת אבהות במשפט הישראלי

בית הפרקליט, תל אביב
10.9.2012

בדיקת אבהות - מטרה ודרך הוכחה

- ⊙ למה ירצה אדם לדעת מי אביו?
- ⊙ מתי מתעורר הצורך לבדוק מיהו האב?
- ⊙ בסמכות מי לקבוע מיהו האב? ומיהם הצדדים לתיק?
- ⊙ מהן הדרכים לבדיקה והכרעה בשאלת האבהות?

מאין באתי ולאן אני הולך

"אבא" - יסוד, מקור לדברים המסתעפים ממנו
מילון אבן שושן

"שתוקי" - שמכיר את אימו ואינו מכיר את אביו"

הידיעה היא זכות יסוד חוק יסוד כבוד האדם וחירותו

חוק יסוד כבוד האדם וחירותו

”כבודו של אדם שורשיו בדין עד הסלע”

”אדם וכבודו יבקעו יחד מרחם האם והשניים היו לאחד”

ע”א 307/90 הסי’ חשין

”זכות יסוד כבוד האדם כוללת את רצונו של קטין כילוד

אנוש לדעת את מוצאו, כדי לשמור על זכויותיו

הקנייניות, המשפחתיות והאנושיות”

ע”א 5942/92 הנשיא שמגר

מי האמא ?

תעודת לידת חי

לידת בית

אם פונדקאית

אישה פנויה

סעיף 21 לחוק מרשם האוכלוסין :

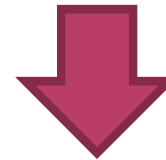
”שם אביו של ילד שנולד לאישה פנויה

יירשם עפ”י הודעת האב והאם כאחד או
עפ”י פס”ד של בימ”ש או בי”ד מוסמך”.

יש לרשום שם אביו של הקטין בתוך שנה מיום
הולדתו.

לאחר שחלפה שנה ממועד לידתו של ילד מתעורר
הצורך כי ביהמ”ש או בי”ד מוסמך יקבעו את ענין
האבהות.

אישה נשואה

הבעל ירשם כאב

איסלאם -
אבהות
שרעית
הנובעת
מקשר
הנישואין

יהדות
”רוב בעילות
אחר הבעל”

הצדדים הרלוונטיים לתביעה:

אמא
אבא רשום
אבא נטען
ילד קטין או בגיר

ב"כ היועמ"ש
מכח סעיף 8 חוק הסעד (סדרי
דין בענין קטינים)

ביהמ"ש לענייני משפחה בכנען

כתב תביעה לאבהות

התובעת: הגב' תמר

נגד

הנתבע 1: מר יהודה

הנתבעת 2: מדינת כנען

באמצעות פרקליטות מחוז ת"א

אבהות - מתי מתעוררת השאלה

- * חוסר ידיעה בדבר נוהל הרישום לילד שנולד לאם פנויה
- * הונאת אבהות - 5-15% מהילדים אינם של מי שידועים כאבותיהם
- * חוסר ידיעה - קיום יחסי מין עם מס' גברים
- * ריבוי נשים - בחברה הבדואית
- * התנערות מילד או רצון לקבל חובות וזכויות בקשר לילד
- * הורייה באמצעות אם פונדקאית ותרומת ביצית

סמכות - לביהמ"ש למשפחה ובהסכמה גם לביה"ד הדתיים

*חוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995**

סעיף 1. (4)

1. בחוק זה, "ענייני משפחה" - אחת מאלה: (4) תובענה לאבהות או לאמהות;

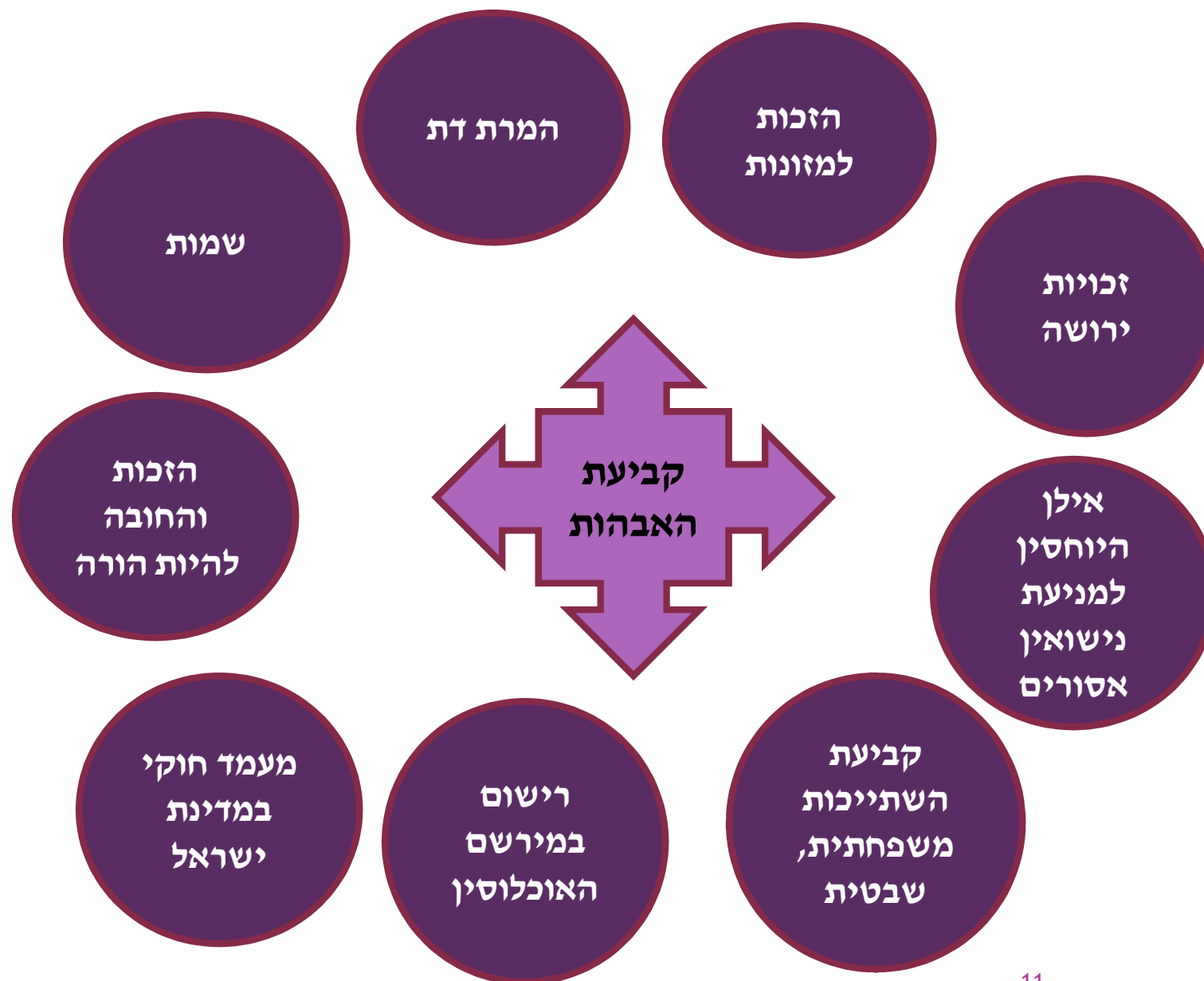
חוק מידע גנטי, תשס"א - 2000

סעיף 28א.

לא תיערך בדיקה גנטית לקשרי משפחה אלא לפי צו של בית משפט לענייני משפחה, ובהתאם להוראות פרק זה.

סעיף 28יד.

אם כל הנבדקים נתנו הסכמתם, רשאי גם בי"ד דתי ליתן צו לעריכת בדיקה

מגבלות במתן צו לביצוע בדיקת רקמות

פגיעה בטובת הילד

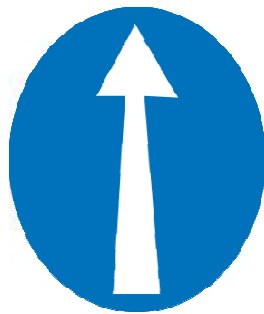

חשש לניאוף כבוד המשפחה

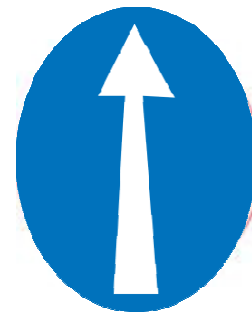

חשש לממזרות

סעיף 28 ד.א) לחוק מידע גנטי
סעיף 28 ה.א) לחוק מידע גנטי

אינטרס כלכלי זר

אינטרס הציבור
דיוק ברישום אוכלוסין

סעיף 14 לתקנות מידע גנטי -

ביהמ"ש רשאי לאסור על גילויין של תוצאות הבדיקה
והן יישמרו בכספת ביהמ"ש או בגנזך המדינה

בדיקת
רקמות

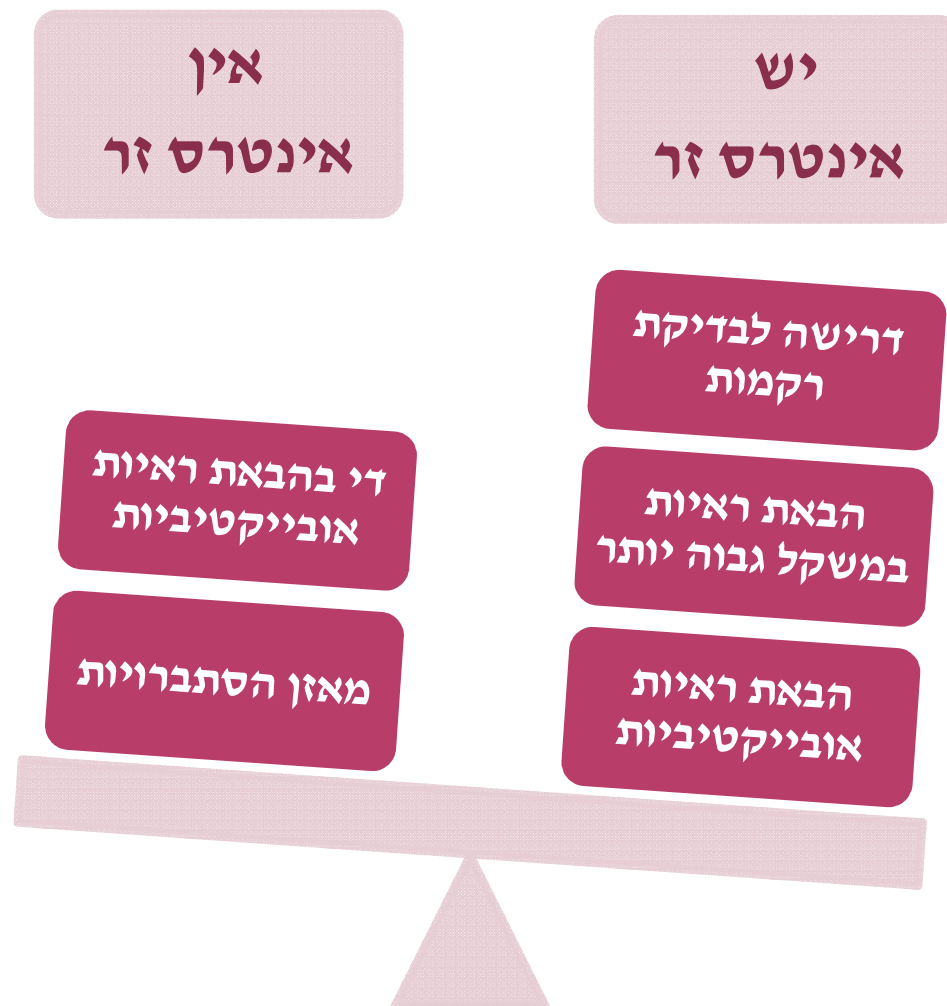

ראיות בדבר
קשר בין האב
הנטען לקטין

ראיות בדבר קשר בין
ההורים טרם הוריית
הקטין ולאחר הלידה

משקל ראיות

חוק מידע גנטי, תשס"א - 2000

סעיף 28א.

לא תיערך בדיקה גנטית לקשרי משפחה אלא לפי צו של בית משפט לענייני משפחה.

סעיף 28 ב. (א) (1)

לא יורה ביהמ"ש על עריכת בדיקה...אלא אם נתן הנבדק את הסכמתו;

היה הנבדק קטין, חסוי או פסול דין, נדרשת הסכמת האחראי עליו לעריכה.

ואם מלאו לקטין 16 נדרשת גם הסכמתו

סעיף 28ו.

על אף האמור רשאי ביהמ"ש לצוות על עריכת בדיקה ללא הסכמה.

בדיקה עפ"י צו שניתן ללא הסכמה תיערך רק על ידי "בדיקה חיצונית":

דגימת תאים מחלקה הפנימי של הלחי, דגימת רוק, שיער.

בדיקת רקמות

בדיקה משולשת - סוג דם + רקמות + מטען גנטי DNA

ככל שישנם יותר סימנים זהים הסבירות לקשר ביולוגי עולה

100% = תאומים = אותו אדם

מעל 50% = קשר הורה - ילד = אחים

מתחת 50% = קשר משפחתי רחוק יותר

עריכת הבדיקה - תקנות מידע גנטי

- ⊙ הבדיקה תיערך אך ורק במכון לבדיקת רקמות מורשה בישראל
- ⊙ הדגימות יינטלו מכל הנבדקים יחד, באותה מעבדה ובאותו מועד
- ⊙ ביהמ"ש רשאי להורות על נטילת דגימה מאחד הנבדקים במוסד רפואי אחר
- ⊙ נטילת דגימה בחו"ל - בנציגות דיפלומטית או קונסולרית ישראלית
- ⊙ ניתן ליטול דגימה מנפטר עפ"י צו בימ"ש
- ⊙ הליך זיהוי וצילום של הנבדקים ושל הדגימות במכון בדיקת הרקמות, מתועד ונשמר באתר שמירה מאובטח במשך 7 שנים
- ⊙ ממצאי הבדיקה ייערכו כחוות דעת מומחה

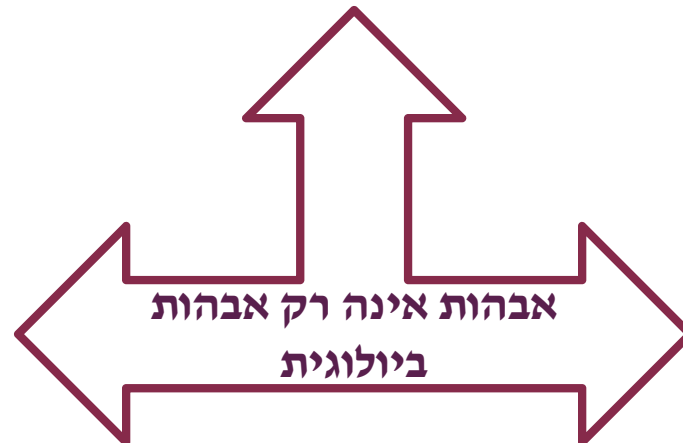
סוגי אבהות

ביולוגית

1. גנטיקה
2. אפוטרופסות טבעית

פסיכולוגית

1. זיהוי עצמי
2. זהות משפחתית

משפטית

חובות וזכויות

קביעת אבהות במשפט הישראלי

10.9.2012

זמן שאלות

“המגדל נקרא אב ולא המוליד”